Urzędówka
Starostwa Pszczyńskiego.

Wychodzi w każdą sobotę. Prenumerata miesięczna 1,20 zł. bez portorjum. Ogłoszenia za wiersz trzyłamowy lub jego miejsce 0,25 zł., z obcych powiatów 0,30 zł. Przyjmowanie ogłoszeń do środy. Abonament przyjmuje każdy urząd pocztowy.

Za redakcję odpowiedzialny: za część urzędową sekretarz Tulaja. Nakładem powiatu Pszczyńskiego i drukiem firmy Alfons Lokay w Pszczynie.

Nr. 28. Pszczyna, dnia 20. lipca **1929.**

Część urzędowa.

Do niniejszego numeru Urzędówki jest dołączony Statut Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Pszczyńskiego w Pszczynie.

Na oglądacza mięsa na obwód Tychy II został zatwierdzony i zaprzysiężony Jan Baron z Tychów.

Pszczyna, dnia 12. lipca 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Dr. Jarosz.

Dalsze wpływy na „Dom Zdrowia"	z przeniesienia:	32718,44 zł.
281. Gmina Murcki	. . . .	750,— »
282. Szkoła Powszechna Mikołów	. . . . .	113,40 »
283. Gmina Lędziny	. . . .	50,— »
284. Pani Józefa Furczykowa w Orzeszu	. . . .	5,— »
	razem:	33636,84 zł.

Za powyższe ofiary Komitet Powiatowy dziękuje, kwitując ich odbiór.

Za Komitet Powiatowy
Obchodu Uroczystości 10-lecia Wskrzeszenia Państwa Polskiego:
Przewodniczący:
Dr. Jarosz. **Starosta.**

---

1. R. H. B. 24
—1—

OGŁOSZENIE.

W tut. rejestrze handlowym Dział B pod nr. 24 wpisano firmę: **„Polski Dom Ludowy"** spółka z ograniczoną poręką w Pszczynie. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie interesu hotelowego i gastronomicznego, kinematografu oraz handlu napojami alkoholowemi i tytoniowemi. — Kapitał spółki wynosi 123000 złotych. — Kierownikami spółki są: 1) Paweł Zembok, dyrektor kasy komunalnej, 2) Paweł Ulfig, mistrz kominarski i 3) Rudolf Czyzyk, kupiec, wszyscy z Pszczyny. Umowę spółki zawarto dnia 1. czerwca 1929. Spółkę zastępuje zawsze dwuch pełnomocników, z których jeden musi być kierownikiem. Zastępcy spółki podpisują za spółkę, kładąc swój podpis pod firmę spółki.

Sąd Grodzki w Pszczynie.

STATUT
Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Pszczyńskiego w Pszczynie.

I.
Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel Kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Pszczyńskiego zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Pszczynie przez Związek Komunalny Powiatu Pszczyńskiego.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony Związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy, o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych i prawo tworzenia oddziałów (wpłatni) zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) rozciąga się na okręg działania jej związku poręczającego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Pszczyńskiego posiada odrębną osobowość prawną i w granicach niniejszego statutu korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania oddziałów (wpłatni) jak i zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Pszczyńskiego jest ułatwiać gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny Powiatu jako związek poręczający Kasę ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

II.
Organizacja Kasy.

§ 5.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2) Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z pięciu członków włącznie z jej przewodniczącym. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 4 organ stanowiący związku poręczającego i to: 3 z pośród swego grona, jednego z organu wykonawczego związku poręczającego i jednego z poza grona tych organów. Z pośród członków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego lub jego zastępca, o ile jest jednocześnie członkiem organu stanowiącego tegoż związku, może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego powoduje równocześnie utratę mandatów u członków Rady Kasy, wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących. W tym wypadku nowowybrani członkowie otrzymują mandat tylko na pozostały czas okresu urzędowania Rady Kasy. Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania Rady Kasy w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegjum złożone z trzech członków powołanych przez Radę Kasy większością głosów przy obecności conajmniej trzech członków Rady (§ 12 statutu niniejszego) na okres czterech lat.

Członkami Zarządu Kasy mogą być tylko osoby posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa.

Naczelnik Zarządu wybierany jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu, co inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Wybór Naczelnika Zarządu Kasy i jego zastępcy podlega zatwierdzeniu ze strony Wydziału Powiatowego. Wydziałowi Powiatowemu zastrzega się prawo zawieszenia Naczelnika Zarządu w urzędzie. Naczelnikiem wzgl. członkiem Zarządu może być wybrany dyrektor Kasy.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Zarządu Kasy wzgl. członków Zarządu Kasy.

Na członków Zarządu nie można powoływać członków zarządów, dyrektorów wzgl. kierowników instytucyj kredytowych, znajdujących się na obszarze działalności związku poręczającego Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy.

W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady Kasy, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika ani też poręczyciela do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swą w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;

b) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;

c) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;

d) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy, oraz znawców dla oszacowania nieruchomości, mających służyć za hipotekę dla pożyczek Kasy;

e) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów (wpłatni) i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);

f) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów (wpłatni) zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

g) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nieprzewidziane;

h) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);

i) postanawianie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawiania wniosków o rozdziale zysków powstałych z obrotów Kasy;

j) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;

k) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

l) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;

ł) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów (wpłatni) zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

m) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do stanowisk pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy;

n) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz

ewentl. przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace nadobowiązkowe;

p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz ustalanie statutu emerytalnego dla tychże;

r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dycyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewntl. likwidację Kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na kwartał.

Rada Kasy musi nadto być zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej trzech członków Rady Kasy z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno conajmniej na dwa dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady wzgl. jego zastępca otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który wysiedlił się z terytorjalnego okręgu Kasy lub bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne lub sześć choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym, członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasę.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad ustalonych uchwałą Rady Kasy, wymagającej zatwierdzenia Wydziału Powiatowego.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecnych jest conajmniej 3 członków Rady.

O ile na trzech kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się do powzięcia uchwał wymagana ilość członków Rady, to odnośne uprawnienia Rady Kasy dotyczące porządku obrad, ustalonego dla bezskutecznie zwołanego posiedzenia, przechodzą na organ wykonawczy związku poręczającego.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący Rady; w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany, lub jeżeli w sprawach tych przysługuje mu prawo stanowienia wzgl. głosowania również z tytułu piastowania jakiegokolwiek urzędu, z wyjątkiem dla związku poręczającego.

Członkowie Zarządu na wezwanie Rady obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać komisje.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego z grona Rady Kasy.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów — za i przeciw, oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez jednego z członków Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;
b) kierownictwo administracją Kasy oraz nadzór nad administracją, jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów (wpłatni) zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;
d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;
e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;
f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutów i przepisów obowiązujących;
g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone

Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;
i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klientów oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;
j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;
k) udzielanie pracownikom Kasy urlopów, oraz zaliczek na płace i zapomogi w granicach obowiązujących norm;
l) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klientów Kasy. Do członkow Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy wzgl. jego zastępca. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem wszystkich pracowników Kasy.

Zarząd Kasy zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Wychodzące od Kasy pisma oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być podpisane pod wyciśniętą firmą Kasy przez dwóch członków Zarządu Kasy. Obok podpisu jednego z członków Zarządu mogą powyższe pisma i dokumenty być podpisywane także przez jednego z kierowników oddziałów Kasy, którym Rada Kasy udzieliła w tym kierunku upoważnienia.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 3 prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i prawo wstrzymania wykonania postanowień Zarządu w przypadku:

a) jeśli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu;
b) jeśli uchwała lub postanowienie zagraża interesom Kasy;
c) w sprawach przyznawania kredytu;
d) w sprawach personalnych pracowników Kasy.

Od postanowień Zarządu odwołuje się Naczelnik do Rady Kasy, od uchwał Rady do władzy nadzorczej.

§ 19 a.

Na warunkach, na mocy których przysługuje Naczelnikowi Zarządu prawo sprzeciwu i prawo wstrzymania wykonania, może Wydział Powiatowy lub przewodniczący Wydziału Powiatowego zawiesić uchwały organów Kasy lub wstrzymać wykonanie zarządzeń Zarządu Kasy.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli, Przepis ustępu 1 art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe, wydane przez Radę Kasy. Przepisy takie dla dyrektora i członków Zarządu Kasy uchwala Rada Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej. Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje Sejmik Powiatowy na lat dwa.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy; natomiast mogą być do tej Komisji powoływane nie wchodzące w skład organu lub personelu (pracowników) funkcjonarjuszów Kasy osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego. Przepisy ustępu a) § 9 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność prezesa i jednego członka Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinne być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i jeden członek Komisji Rewizyjnej.

Na członków Komisji Rewizyjnej wybierane być mogą tylko osoby posiadające prawo wybieralności do jednej z gmin na obszarze Państwa.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14 ust. 1, 2 i § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy a nadto sprawozdanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów (wpłatni), zbiornić i zakładów zastawniczych (lombardów),

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnich wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie Sejmikowi Powiatowemu, przesyłając jednocześnie odpisy Wydziałowi Powiatowemu przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

Wydatki połączone z ewentl. wynagrodzeniem członków Komisji Rewizyjnej, określa organ stanowiący związku poręczającego i ponosi ten związek.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego a nadto w „Gazecie urzędowej powiatu pszczyńskiego.“

III.

Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany.

Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinne być odrębne administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać względnie zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy; mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy itp.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10 % sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej niż 5 % wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10 % wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowany może być tylko w sposób przewidziany w § 46 w punktach 1—4 oraz § 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównaczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się (uzupełnia się) wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładów oszczędnościowych fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na pomoc dla nieczynnych już członków Zarządu, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz wdów i sierot po nich, taksamo na zabezpieczenie swych operacyj jak i własne cele inwestycyjne uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

1) fundusz emerytalny dla członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy zarazem na pensje wdowie i sierocze;
2) fundusz kosztów handlowych;
3) „ inwestycyjny.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadosyć uczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzona ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do 4 miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie zamknięcia rachunkowego walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisywać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podanie do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych i pożyczek przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10; natomiast może ona uiszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu uskutecznionego na książeczce.

IV.
Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam Zakład Kasy, jakoteż firma (nazwa) jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

V.
Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób publicznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej 1,— zł. Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2, punkt 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkładka nie dosięga dopuszczalnej statutem niniejszym kwoty najniższej wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;
b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;
c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;
d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładkowego;
e) gdy wkładca raz już dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;
f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej po wyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone z nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczką oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19, ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, dla kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) przez drugi podpis członka Zarządu lub osobę upoważnioną do podpisu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględnić. choćby. nawet pochodziły od wkładcy lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat.

Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej, wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada Kasy może ustalić, jakie najwyższe kwoty mogą być wypłacane bez uprzedniego wypowiedzenia. Zarząd może wypłacić wkład i ponad umówione warunki, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procent.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków itp. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający możliwość mylnego tłumaczenia oraz wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy, a na

warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną może być tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub cofnąć. Wpisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego.)

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zaząda, wypłaca się corocznie według ustalonej stopy z upływem roku.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia powszedniego następującego po dniu wpłaty i liczy się do dnia powszedniego poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowuje się tylko pełne złote, a ułamków złotych nie uwzględnia się przy obliczaniu procentów.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od ogłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia w drodze premij lub rozlosowywania nagród, pewnych kategoryj książeczek, ktore Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, jakoteż warunki ewentl. premij i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładu z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl artykułu 20 ust. 1 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędniościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20, ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może być jednak wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książecki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu powstępowania i przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzbie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jakoteż skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem wzgl. przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego.) W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy. Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego.)

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione, w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie zaznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;
b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia niema obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

VI.
Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem) obligacyj związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;
2) udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1) najwyżej do wysokości $^3/_4$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;
3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości obciążonej pożyczką Kasy przez cały czaz trwania pożyczki będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;
4) nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób określony dla pożyczek w punkcie 3);
5) udzielać na cele budowlane w granicach hipotecznego zabezpieczenia — ewikcji, kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50 % wartości rzeczywiście wykonanych robót;
6) udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt otwarty spółdzielni przez Kasę;
7) udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;
8) dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w 2 podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;
9) dyskontować niewcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:
   a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego,

Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych;

10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę;

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

d) w innych bankach używających dobrej opinji kredytowej, jednak tylko pod tym warunkiem, że lokata ta będzie przejściową, a nigdy stałą;

11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3, § 46 statutu niniejszego, powinny być przez cały czas trwania pożyczki ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Żakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $^3/_4$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów cześci — pierwszych $^2/_3$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

c) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, jednak tylko na wypadek niemożności ubezpieczenia z jakiegokolwiek powodu w zakładach wyszczególnionych pod a) i b), przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części w pierwszych $^2/_3$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości (Reskrypt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 kwietnia 1928r. Nr.S.G.-1237/28).

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla

warunku co do obowiazku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posadających bezpieczeństwo prawne — pupilarne polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 % ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200000,— zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20 % swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty Kasy może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych dłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:
   a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 %, nie wyżej jednak 20 % wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;
   b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;
   c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);
2) umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób przewidziany w paragrafie niniejszym i w punkcie 12 paragrafu 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30 % ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego wzgl. funduszu inwestycyjnego w myśl § 27 punkt 3 niniejszego statutu, na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona

również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy wzgl. funduszu na pomoc dla ich rodzin; wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

VII.
Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1) redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu;
2) przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanie papierów;
3) podejmować się kupna i sprzedaży państwowych tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;
4) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;
b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania wzgl. umieszczenia zasobów posiadających bezpieczeństwo prawe (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego);
c) prowadzić agentury Banku Polskiego oraz banków państwowych i komunalnych;
d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;
e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);
f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

VIII.
Szczególne uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się niniejszym statutem Kasa, jako Komunalna Kasa Oszczędności jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339) rozciągniętego ustawą śląską

z dnia 28. II. 1928 r. (Dz. U. Śl. Nr. 7, poz. 13) na Województwo Śląskie tudzież rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. Nr. 44, poz. 424) wolna od podatków i świadczeń wymienionych szczegółowo w art. 28 powołanego rozporządzenia Prezydenta tudzież w § 52 rozporządzenia wykonawczego wyżej cytowanego.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczónej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

IX.
Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja Kasy następuje na skutek uchwały związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację Kasy może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-cim artykułu 30-go wymienionych wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego, ogłasza się w Gazecie Urzędowej Powiatu Pszczyńskiego i w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30 do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele

nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej po ewentl. poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy oraz jej ewentl. oddziałów (zbiornic) i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

X.
Władze nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji pierwszej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Rada Wojewódzka — a w instancji II-iej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

XI.
Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i z chwilą ogłoszenia go w gazecie urzędowej powiatu pszczyńskiego.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Pszczyna, dnia 14-go marca 1929 r.

Wydział Powiatowy:

Dr. Jarosz, Koj, Jan Ligoń, P. Karuga, Godziek, Wiatr.

L. Wydz. Sm. 1748.

Po porozumieniu się ze Śląską Radą Wojewódzką zatwierdzam na podstawie art. 10 i 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13. kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 339) obowiązującego na obszarze Województwa Śląskiego na mocy ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 28. lutego 1928 r. (Dz. U. Śl. Nr. 7, poz. 13) oraz § 59 pkt. a i b rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26. marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424) o komunalnych kasach oszczędności niniejszy statut.

Katowice, dnia 15. kwietnia 1929 r.

Wojewoda.

w z.

(—) **Dr. Przybyłowicz**

za Wicewojewodę.